

POSTANOWIENIE

Dnia 19 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk (przewodniczący)

SSN Adam Redzik (sprawozdawca)

SSN Mirosław Sadowski

w sprawie z protestu wyborczego P. B.
przeciwko ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej,
z udziałem Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej, Przewodniczącego
Okręgowej Komisji Wyborczej w W. i Prokuratora Generalnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 19 listopada 2019 r.

postanawia

pozostawić protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

I.

P. B. (dalej: Wnoszący protest), 17 października 2019 r. wniósł protest przeciwko ważności wyborów do Sejmu, które zostały przeprowadzone 13 października 2019 r., formułując zarzut przeciwko wyborowi posłów Komitetu Wyborczego (...) (dalej: KW (...)) w okręgu nr (...) (wokół W.).

Wnoszący protest wskazał, że bierne prawo wyborcze przysługuje żywym osobom fizycznym, a nie np. komitetom wyborczym. W okręgu wyborczym nr (...), kandydat J. S. zmarł kilka dni przed wyborami, jednak oddano na niego wiele głosów. To spowodowało, że co najmniej jeden poseł z KW (...) uzyskał mandat poselski, a uzyskać go nie powinien.

W związku z tym, Wnoszący protest wniósł o unieważnienie wyborów w okręgu nr (...) i ponowne ich przeprowadzenie lub zakwalifikowanie głosów oddanych na zmarłego J. S. jako nieważnych.

II.

W piśmie z 24 października 2019 r. Prokurator Generalny wniósł o pozostawienie protestu bez dalszego biegu. Zdaniem Prokuratora Generalnego okoliczności podane w proteście nie spełniają określonych w art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego (dalej: k.wyb.) wymogów dotyczących zarzutów protestu wyborczego. Wnoszący protest nie podał jakichkolwiek faktów ani dowodów związanych z jego udziałem w głosowaniu czy też przebiegiem wyborów, które mogłyby stanowić przedmiot zarzutu wyborczego w rozumieniu k.wyb. W szczególności nie wskazał naruszenia przepisów k.wyb., ani okoliczności wyczerpujących znamiona jakiegokolwiek przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego. Tymczasem k.wyb. normuje tryb postępowania w sytuacji śmierci kandydata na posła, a Okręgowa Komisja Wyborcza (dalej: OKW) w W. wydała stosowną uchwałę i obwieszczenie.

Ponadto, Wnoszący protest nie wykazał, że jest uprawniony do złożenia protestu dotyczącego okręgu wyborczego nr (...), wskazując swój adres w P..

W piśmie z 25 października 2019 r. OKW w W. wyraziła opinię, że zarzuty protestu są bezzasadne, a protest należy pozostawić bez dalszego biegu.

Zdaniem OKW w W., Wnoszący protest nie wskazał żadnego naruszenia przepisów k.wyb., ani nie podniósł, że dokonane zostało przestępstwo przeciwko wyborom. Mając na uwadze, że karty do głosowania zostały wydrukowane przed 7 października 2019 r., ich dystrybucja do właściwych urzędów gmin nastąpiła w dniach 7-8 października 2019 r., a OKW w W. 9 października 2019 r. otrzymała informację o śmierci kandydata J. S. (który zmarł tego samego dnia), zgodnie z art. 225 § 1 k.wyb., ww. komisja podjęła uchwały dotyczące skreślenia kandydata na posła z zarejestrowanej listy po wydrukowaniu kart oraz w sprawie ustalenia treści stosownego obwieszczenia. Obwieszczenie to zostało wydrukowane i rozplakatowane w lokalach wyborczych w dniu głosowania.

W piśmie z 28 października 2019 r., Państwowa Komisja Wyborcza wyraziła opinię, że protest jest bezzasadny, a ponadto nie spełnia wymogów formalnych i w związku z tym należy go pozostawić bez dalszego biegu. Państwowa Komisja Wyborcza powołała się na treść art. 82 § 1 i art. 241 § 3 k.wyb., oraz podniosła, że Wnoszący protest nie wykazał, aby był uprawniony do wniesienia protestu dotyczącego okręgu wyborczego nr (...). Ponadto, Państwowa Komisja Wyborcza podniosła, że OKW w W. zastosowała się do art. 222 § 1 oraz art. 225 § 1 k.wyb.

III.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 82 § 1 k.wyb., protest przeciwko ważności wyborów może być wniesiony z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub z powodu naruszenia przepisów k.wyb. dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Według art. 82 § 3 k.wyb., protest przeciwko ważności wyborów w okręgu wyborczym lub przeciwko wyborowi posła może wnieść wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania na obszarze danego okręgu wyborczego.

Następnie, art. 241 § 3 k.wyb. stanowi, że wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

W rozpatrywanym proteście nie został sformułowany zarzut odpowiadający wymogom przewidzianym w art. 82 § 1 k.wyb. Wnoszący protest nie podniósł, że zostało popełnione, określone w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, przestępstwo przeciwko wyborom, mające wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów, ani nie wskazał naruszenia przepisów k.wyb. dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów. Wobec tego, protest wyborczy nie spełnia wymogów formalnych umożliwiających jego merytoryczne rozpatrzenie.

Ponadto, Wnoszący protest wskazał swój adres w P. i nie uprawdopodobnił, że był uprawniony do wniesienia tego protestu (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 10 lipca 2019 r., I NSW 34/19; 6 listopada 2019 r., I NSW 131/19) tj., że jego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania na obszarze okręgu wyborczego nr (...).

Zgodnie z art. 243 § 1 k.wyb., Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 241 k.wyb. Z tego względu, na podstawie art. 243 § 1 k.wyb. w zw. z art. 241 § 3 oraz art. 82 § 1 i 3 k.wyb., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.